

Um dampsperruna

Seyðaul og onnur náttúrubjálving geva tann fyrimunin, at mann kann byggja uttan eina dampsperru. Ein dampsperra forðar innliluft at fara út í konstruktiónina, og við tí verða orsök til, at væta og seinri soppur og rot kemur í. Stein- og glasull vigar lítið og heldur ikki uppá vætu, og er tí neyðugt, at dampsperra verður brúkt.

Fleiri treytir skulu lukast, um byggjast skal uttan dampsperru. Fyrst skal bjálvingin vera úr náttúrutilfari sum pappír, træ, hørr- ella nevndu seyðaul. Næst skal bjálvingartjúgdin ikki vera minni enn 40cm, og harafturat skal vindtætta útsíðan á konstruktiónini vera diffusiósopin fyri vætu. Og víðari skal ein sokallað dampbremsa brúkast í innara partinum av konstruktiónini. Hendan forðar ikki vætu at sleppa út í konstruktiónina, men minkar um nøgdina og ferðina hjá vætuni at treingja inn í útveggin ella tekjuna. Tað er alneyðugt, at vindtætta útsíðan er diffusiósopin, so væta kann treingja út gjøgnum veggin og út í fría luft.

Hesin háttur at byggja uttan dampsperru er enn ikki skipaður sum DS standard byggiháttur, men er í fyrireiking í ítøkiligum verkætlanum millum byggifyritøkur og granskingarstovnar, sum grunnar hjá RealDania og Maersk figgja, sambært Kára Thomsen, arkitekti.

Um mann byggir uttan dampsperru, so er treytin, at mann brúkar náttúrubjálving. Náttúrubjálving sum seyðaul vigar meira enn vanlig bjálving, sum ger, at bjálvingin kann upptaka og halda uppá vætuna í einari konstruktión. Stein- og glasull vigar harafturímóti so mikið lítið, at ein dampsperra ikki er neyðug fyri at fáa rot í konstruktiónina.

undan dampsperru í Føroyum og harvið gagnnýta allar móguleikarnar við náttúrubjálving til heil hús. Orsøkin er, at hitalagið er so kalt her.

- Ein fortreyt fyri at brúka hetta er, at mann hevur ein heitan útitemperatur, tí húsini skulu hitast upp frá sólini. Mann kann brúka tað í Føroyum á suðurvendar síður av húsum, har sólin stendur. Men mann kann ikki brúka tað á norðurvendar síður, tí tær verða jú ongantíð hitaðar upp, sigur hann.

- VIT BURDU SELT ULL TIL ÍRLANDS

Kári Thomsen hevur bygt hús uttanlands við seyðaul og aðrari náttúrubjálving uttan dampsperru. Hann brúkar seyðaul til teir innastu fimm sentimetrarnar. Fyrsta royndin var í 2007 í Danmark, og tað hevur roynst sera væl.

*“Vit áttu at sent
føroysku ullina til
Írlands og latið írar
framleitt ullina fyri so
at selja hana víðari”*

Royndin vísir seg enn at standa mát við ætlanini um ikki at brúka dampsperru, tí húsini rigga, sum tey eru ætlað, og væta kann ikki staðfestast í bygningskonstruktiónini.

Seyðaul verður framleidd í Írlandi og Eysturríki, og Kári Thomsen heldur ta írsku ullina verða ta betsu, tí har eru eingi plastfipir í, sum mann brúkar í Eysturríki fyri at fáa ullina at hanga saman. Hann heldur, at føroyingar eiga at samstarva við írar við at lata teir framleiða okkara ull í staðin fyri at blaka ullina vekk.

- Tað loysir seg ikki at framleiða seyðaul idnaðarligt í Føroyum til bjálving, tí rávrugrundarlagið er slett ikki til staðar. Men vit áttu at savnað hana saman, gjørt hana reina, sent hana til Írlands og latið írar framleitt ullina fyri so at selja hana víðari, sigur Kári Thomsen.

**Bjálving við seyðaul er
ein burðardygg loysn, sum
m.a. gevur góða innliluft**